

У ваздуху још увек осећам мирис маја

И навали вода и све поче водом пловити...

Нажалост, поплава нас ни овог пута није заобишла. Та 1999. је година нашег рођења али и година коју ће српски народ памтити по поплавама и бомбардовању. После петнаест година мере безбедности су остале непромењене. Становници Смедеревске Паланке неочекивано су се сусрели са још једном великом катастрофом.

Шеснаестог маја у 23:00 сирене су непрестано завијале, људи су панично излазили из дворишта, управо тим подсећањем почиње разговор са Душицом Милић која је пристала да се заједно са нама подсети својих искустава.

Можете ли нам описати своја осећања те ноћи?

- Нема страха, једино што знаш у том тренутку је да остајеш без ичега. То је нешто са чим се треба суочити, али и научити живети. Воду нико није могао да заустави, сирене се нису на време огласиле. Сви смо се подвесно надали да неће доћи до тога, али како је вода постепено надлазила било је очигледно да хоће. Живимо у приземној кући и места за подизање ствари није било. Пошто ово није прва поплава, тачно смо знали шта ћемо прво да спасемо. Са собом смо понели само неопходно, тачније новац и нешто ствари.

Да ли сте наишли на помоћ других људи и на кога сте могли да се ослоните у таквим тренуцима?

- Добијала сам помоћ од пријатеља, али и од људи од којих то нисам очекивала. Од особа са којима сам давно изгубила контакт. То су емоције које се не могу описати, морају да се доживе. Мислите да су вас људи заборавили, а онда добијете новчану помоћ од пријатеља из иностранства у тренутку када вам је то најпотребније. Од града и општине смо добили новац који и није био довољан за обнављање читаве куће. Своју помоћ су пружали и радници који су вредно и несебично помагали у рашчишћавању, које до тада нисам ни познавала. Знаш да је то за њих само посао и да ће после тога отићи својим кућама као да се ништа није ни догодило, али су желели да помогну и буду хумани. Имам само речи хвале за људе из Европске Уније који су донирали новац.

Како сте се осећали када сте се вратили кући?

-Ужасно... Било је катастрофално, зидови, под, све је било уништено. Слика коју дуго нисам могла да избацим из главе је када су два млађа момка евакуисала баку у једном обичном, металном кориту. Након свега, поново се креће од нуле. Када чујем да су временске непогоде у најави увек се унервозим. Већ сам уморна од свега тога и не бих могла све поново да проживљавам, немам снаге за то. Понекад размишљам да променим место становања, али ја волим Паланку и овај део града у којем живим и вероватно је то једини разлог због којег нисам отишла одавде.

Људи користе све што им падне на памет како би остали живи...

У то време у наш град долази пуно волонтера вољних да нам помогну и олакшају тих неколико месеци. Морамо да напоменемо да читав град три месеца није имао воду за пиће. Једна од волонтерки са нама је поделила свој доживљај из једног од прихватилица. У питању је Тамара Стевановић.

Шта би могла да нам кажеш о ситуацији у прихватилицу?

- Обзиром на то да сам ученица медицинске школе мој задатак је био да бринем о здравственом стању тих људи. Делила сам терапије, мерила притисак и све остало што је било потребно. Поред тога сам помагала `другарима око других ствари као што је подела obroka и распоређивање. Трудила сам се да помогнем свима којима је помоћ била

неопходна. Осим у прихватилишту била сам и на терену и успела да забележим јако потресне фотографије што ме је додатно мотивисало да свој посао обавим на што бољи начин и дам све од себе како бих учинила нешто за те недужне људе.

Слика са терена која приказује само један део поплављеног Карађорђевог насеља

Како си се осећала док си помагала тим људима?

- Иако сам била под огромним притиском било је јако лепих момента са тим људима, пуно љубави и неизмерне захвалности. Везала сам се за сву ту децу и дан данас се обрадујем када их видим. Није било лако бринути о стотинама људи, ноћу нисам могла да заспим размишљајући да ли сам све добро урадила.

Да ли је било неких инцидената с обзиром на то да је велики број људи био смештен на малом месту?

- Ситуација која ме је благо речено разочарала је када сам чула да су били пробирљиви, незадовољни због добијених ствари, да су се отимали око хране а после хлеб бацали на

земљу. Верујем да је овакве ситуације проузроковао страх и брига коју су људи осећали у том тренутку. Трудили смо се да имамо што више разумевања и да одржимо ситуацију под контролом.

За крај смо оставили интервју Катарине Нешић која ће нам са непуних осамнаест година испричати како је све то изгледало из њеног угла, тачније из угла млађе популације.

Да ли можеш да нам опишеш ситуацију из свог угла?

- Покушаћу да се присетим свега.... Дан пре него што је вода надошла, тати је већ пристигло пар информација од којих нисмо знали шта је тачно. Затим смо брат и ја пунили џакове песка да бисмо их ставили испред врата, мислећи да постоји бар неки начин како да спечимо улазак воде у кућу. Наравно, ни триста хиљада џакова не би зауставило воду. Све ове ствари смо обављали некако уплашено, ћутљиво, надајући се најбољем иако је најгоре убрзо закуцало на многа врата...

Шта је оно што никада нећеш да заборавиш?

- Оно што никада нећу да заборавим је брига о куцама старим свега пет дана. Мени је најбитније било да њих спасим, понесем им флашице, млеко у праху. Спаковала сам све што је за њих било неопходно, док себи ни комад одеће нисам понела. Прво што сам урадила када смо стигли у кућу мамине пријатељице, у којој смо били пар месеци, било је то да сам ја свој дукс са себе скинула како бих њих поставила на њега. Временом они су расли, заразили се неким вирусом и само је једно штене успело да преживи. Понекад сам и себе кривила због свега што се десило, а опет сам знала да ја ни на шта нисам могла да утичем. Мислим да ми је поплава нанела већи душевни бол него материјални. Једино што знам је да никоме не желим да проживи ништа слично.

Можеш ли издвојити нешто лепо што ти се десило?

-И те како могу. Захвалила бих се Љиљани и Сањи. Ове дивне жене организовале су, за децу из поплављеног подручја, пут у Немачку, тачније у град Улм. Једног јесењег дана друг ме је позвао и рекао да ћемо ићи у Немачку, ставио сам те на списак. Била сам узбуђена, мама ми није веровала да ћемо заиста отићи, али се то остварило. Тамо смо били шест дана. То је нешто што би свако дете пожелело. Сваки дан нам је био испуњен. После стресних месеци ово нам је добро дошло. Питање је да ли би неко од нас посетио Немачку.

Слика из Улма са градоначелником

На крају нам остају само сећања која полако бледе осим оних која су нас највише потресла. Сада, када се све завршило и када колико толико можемо мирније да спавамо остаје нам само нада да ће доћи до неких промена, да ће се овакве катастрофе спречити и да ћемо само слогом и ведрим духом успети да се изборимо са свим предстојећим догађајима. Свесни смо тога да смо избугли битку, али не и рат!